

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ

Bakı AZ 1022, M.Mirqasımov küç.,1

Tel.: (994 12) 598 50 94, Faks: (994 12) 493 00

[http:// www.health.gov.az](http://www.health.gov.az) elektron poçtu: office@health.gov.az

5.08.2010 № 60

№ zə _____

Ə M R

Bakı şəhəri

“Hamilə qadınların Hepatit B və HIV-ə diaqnostikası və yenidoğulmuş uşaqların Hepatit B virusuna qarşı profilaktikası proqramının həyata keçirilməsi haqqında”

Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi ilə Rostropoviç-Vişnevskaya Fondu arasında 26 may 2010-cu il tarixdə imzalanmış İanə haqqında müqaviləyə əsasən “hamilə qadınlar arasında Hepatit B və HIV-in diaqnostikası və yenidoğulmuş uşaqların Hepatit B virusuna qarşı profilaktikası proqramı”nın tətbiqinin genişləndirilməsi məqsədilə

ƏMR EDİRƏM:

1. 1 sentyabr 2010-cu il tarixdən 1 aprel 2012-ci il tarixədək Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyələrinə uyğun olaraq Bakı və Gəncə şəhərlərində bütün hamilə qadınların hamiləlik dövründə və doğuş zamanı Hepatit B və HIV-ə qarşı diaqnostikası və Hepatit B virusuna yoluxmuş qadınların yenidoğulmuş uşaqlarının Hepatit B virusuna qarşı profilaktikası məqsədilə onların Hepatit B İmmunoglobulinlə ilə peyvənd olunması həyata keçirilsin.

2. “Hamilə qadınların Hepatit B və HIV-ə diaqnostika və yenidoğulmuş uşaqların Hepatit B virusuna qarşı profilaktikası proqramı”nın tətbiqi ilə bağlı qaydalar təsdiq edilsin (əlavə olunur).

3. Bakı Şəhər Baş Səhiyyə İdarəsinin rəisi L.Seyidbəyovaya, Elmi-Tədqiqat Mamalıq və Ginekologiya İnstitutunun direktoru F.Əliyevaya, Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin direktoru H.Qədirovaya və Gəncə Şəhər Səhiyyə İdarəsinin rəisi M.Rzayevə tapşırılsın ki, cari ilin sentyabr ayında Rostropoviç-Vişnevskaya Fondunun dəstəyi ilə Bakı və Gəncə şəhərlərində ginekoloqlar, neonatoloqlar, pediatrlar, həkim-laborantlar və epidemioloqlar üçün hamilə qadınlar arasında Hepatit B və HIV-in diaqnostikası və yenidoğulmuş uşaqların Hepatit B virusuna qarşı profilaktikası üzrə təlimlər keçirilsin.

4. İnnovasiya və Təchizat Mərkəzinin direktoru F.Əliyər-zadəyə tapşırılsın ki, Bakı Şəhər Baş Səhiyyə İdarəsi və Gəncə Şəhər Səhiyyə İdarəsi "Hamilə qadınların Hepatit B və HIV-ə diaqnostika və yenidoğulmuş uşaqların Hepatit B virusuna qarşı profilaktikası proqramı"nın tətbiqi üçün Rostropoviç-Vişnevskaya Fondu tərəfindən ianə olunmuş laborator materiallarla təmin edilsin.

5. Əmrin icrasına nəzarət Tibbi yardımın təşkili şöbəsinin müdiri S.Əliyevə və Sanitariya-epidemioloji nəzarəti sektorunun müdiri V.Qasımovaya həvalə edilsin.

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyinin
«05» 08 2010-cu il tarixli
60 №-li əmri ilə təsdiq edilmişdir.

“Hamilə qadınların Hepatit B və HIV -ə diaqnostikası və yenidə doğulmuş uşaqların Hepatit B virusuna qarşı profilaktikası proqramı”nın tətbiqi ilə bağlı QAYDALAR

Hepatit B (HepB) və HIV infeksiyalarının ekspress və seroloji diaqnostikası zamanı qan nümunələrinin yığılması, saxlanması və daşınması, eyni zamanda yenidə doğulmuş uşaqlar arasında Hepatit B İmmunoqlobulinin (HBİG) tətbiqi üçün aşağıdakı qaydalara riayət olunmalıdır.

Qadın məsləhətxanaları və hamilə qadınların qeydiyyatı aparılan digər tibb müəssisələrində

- ilkin müraciət zamanı qeydiyyata alınan və sonradan Səhiyyə Nazirliyi Kollegiyasının 28.11.2008-ci il tarixli 28 nömrəli qərarı ilə təsdiq olunmuş “Fizioloji hamiləliyi olan qadınlara antenatal qulluq üzrə klinik protokol”a uyğun olaraq hamiləliyin 34-36-cı həftəsində hamilə qadından steril şprislə venadan 5,0 ml. qan götürülməlidir;

- bütöv qan (kapilyar və ya venoz qan) və yaxud ayrılmış plazma HBsAg ekspress testləri vasitəsilə istehsalçının hazırladığı qaydalara uyğun olaraq müayinə olunmalıdır;

- HBsAg testinin nəticəsi müsbət olduğu halda qan nümunəsindən ayrılmış plazma istehsalçının hazırladığı qaydalara uyğun olaraq HBeAg ekspress testləri vasitəsilə müayinə olunmalıdır;

- ekspress diaqnostikanın nəticəsi müsbət müəyyən olunmuş plazma **(testlərdən hər hansı birinin müsbət olduğu halda)** sınaq şüşəsinə tökülməli və götürülmə vaxtından 48 saat müddətində Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin referens laboratoriyasına və Gəncə Şəhər Rayonlararası HIV diaqnostik laboratoriyasına çatdırılmalıdır; laboratoriyaya çatdırılana qədər soyuducuda (+4-8⁰C-də) saxlanılmalıdır;

- qadın haqqında məlumat, qanın götürülmə tarixi və ekspress testlərin nəticəsi göndəriş formasına daxil edilməlidir (göndərişə bax);

- göndəriş forması nümunələrlə birlikdə referens laboratoriyaya göndərilməlidir;

- nümunələr polimer paketlərə yerləşdirilməlidir;

- daşınma üçün termokonteynerdən istifadə edilməlidir;

- soyuducu elementdən istifadə olunan zaman (onlar dondurulur) onlar konteynerin dibinə və yanlarına qoyulmalı, sonra nümunələr yerləşdirilməli və yenidən üzərinə dondurulmuş soyuducu elementlər qoyulmalıdır;

- aparılmış ekspres və təsdiqedicilə laborator müayinələr haqqında aylıq hesabat Bakı Baş Şəhər Səhiyyə İdarəsi, Gəncə Şəhər Səhiyyə İdarəsi və Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinə təqdim olunmalıdır.

Perinatal mərkəz və doğum evlərində

- Perinatal mərkəz və doğum evlərinə daxil olmuş hər bir hamilə qadın Səhiyyə Nazirliyi Kollegiyasının 28.11.2008-ci il tarixli 28 nömrəli qərarı ilə təsdiq olunmuş "Fizioloji hamiləliyi olan qadınlara antenatal qulluq üzrə klinik protokol"a uyğun olaraq hamiləliyin 34-36-cı həftəsində HİV və HBsAg-ə müayinə olunubsa, bu halda doğuş zamanı müayinələr aparılmamalıdır, əks halda hamilə qadıncdan steril şprislə venadan 5,0 ml. qan götürülməlidir;

- bütöv qan (kapilyar və ya venoz qan) və yaxud ayrılmış plazma HİV və HBsAg ekspres testləri vasitəsilə istehsalçının hazırladığı qaydalara uyğun olaraq müayinə olunmalıdır;

- HBsAg testinin nəticəsi müsbət olduğu halda qan nümunəsindən ayrılmış plazma istehsalçının hazırladığı qaydalara uyğun olaraq HBsAg ekspres testləri vasitəsilə müayinə olunmalıdır;

- ekspres diaqnostikanın nəticəsi müsbət müəyyən olunmuş plazma (**testlərdən hər hansı birinin müsbət olduğu halda**) sınaq şüşəsinə tökülməli və götürülmə vaxtından 48 saat müddətində Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin referens laboratoriyasına və Gəncə Şəhər Rayonlararası HİV diaqnostik laboratoriyasına çatdırılmalıdır; laboratoriyaya çatdırılana qədər soyuducuda (+4-8⁰C-də) saxlanılmalıdır;

- qadın haqqında məlumat, qanın götürülmə tarixi və ekspres testlərin nəticəsi göndəriş formasına daxil edilməlidir (göndərişə bax);

- göndəriş forması nümunələrlə birlikdə referens laboratoriyaya göndərilməlidir;

- nümunələr polimer paketlərə yerləşdirilməlidir;

- daşınma üçün termokonteynerdən istifadə edilməlidir;

- soyuducu elementdən istifadə olunan zaman (onlar dondurulur) onlar konteynerin dibinə və yanlarına qoyulmalı, sonra nümunələr yerləşdirilməli və yenidən üzərinə dondurulmuş soyuducu elementlər qoyulmalıdır;

- Hepatit B virusuna yoluxmuş hamilə qadınlarcn yenidoğulmuş uşaqlarına doğuşdan sonra 12 saat ərzində Hepatit B peyvəndi və Hepatit B İmmunoqlobulini vurulmalıdır;

- aparılmış ekspres və təsdiqedicilə laborator müayinələr və Hepatit B İmmunoqlobulini almış yenidoğulmuş uşaqlar haqda aylıq hesabat Bakı Şəhər Baş Səhiyyə İdarəsi, Gəncə Şəhər Səhiyyə İdarəsi və Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinə təqdim olunmalıdır.

Uşaq poliklinikaları

- Hepatit B İmmunoqlobulini almış uşaqların qan nümunəsindən ayrılmış plazma 12-15 aylığında götürülməli və HBsAg və HBsAb İFA diaqnostikası məqsədilə müvafiq qaydada Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin referens laboratoriyasına və Gəncə Şəhər Rayonlararası HIV diaqnostik laboratoriyasına göndərməlidir;

- aparılmış təsdiqedicilə laborator müayinələr haqqında aylıq hesabat Bakı Şəhər Baş Səhiyyə İdarəsi, Gəncə Şəhər Səhiyyə İdarəsi və Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinə təqdim olunmalıdır.

Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzi və Gəncə Şəhər Rayonlararası HIV diaqnostik laboratoriyası

- qadın məsləhətxanaları, perinatal mərkəzlər və doğum evlərində aparılmış ekspress diaqnostika zamanı müəyyən olunmuş müsbət nəticələrin laborator təsdiqi məqsədilə referens laboratoriyaya daxil olmuş qan plazmasının uyğun olaraq HIV, HBsAg və HBeAg-ə seroloji diaqnostikası aparılmalıdır;

- müayinələrin nəticələri qadın haqqında daxil olmuş göndəriş formasına daxil edilməlidir;

- göndəriş forması qan nümunəsinin göndərildiyi tibb müəssisəsinə qaytarılmalı, HBsAg və HBeAg testi təsdiq olunmuş hər bir qadın haqda məlumat Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinə verilməlidir;

- uşaq poliklinikaları tərəfindən göndərilmiş Hepatit B İmmunoqlobulini almış uşaqların qan nümunələrinin HBsAg və HBsAb-ə seroloji diaqnostikası aparılmalıdır və nəticə uşaq poliklinikasına və Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinə göndərməlidir.

Bakı Şəhər Baş Səhiyyə İdarəsi və Gəncə Şəhər Səhiyyə İdarəsi

- hamilə qadınların qeydiyyatını aparan tibb müəssisələrinin, perinatal mərkəz və doğum evlərinin lazımi sayda test, Hepatit B İmmunoqlobulini və digər materiallarla təmin olunması üçün bölgü hazırlayıb İnnovasiya və Təchizat Mərkəzinə təqdim etməlidir;

- proqramın tətbiqi ilə bağlı aylıq hesabat Səhiyyə Nazirliyinə təqdim edilməlidir.

Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

- hamiləlik dövründə HBsAg ekspress və İFA təsdiqedicilə testlərin nəticəsi müsbət müəyyən olunmuş hamilə qadınların və yenidoğulmuşların bu qaydalar əsasında doğuşdan sonra 12 saat ərzində Hepatit B peyvəndi və Hepatit B İmmunoqlobulini aparılmasına nəzarət təmin edilməlidir;

- Hepatit B peyvəndi və Hepatit B İmmunoqlobulini aparılmış uşaqların 12-15 aylığında HBsAg və HBsAb İFA diaqnostikasına nəzarət edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyinin
«05» 08 2010-cu il tarixli
60 №-li əmri ilə təsdiq edilmişdir.

**Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin
Gəncə Şəhər Rayonlararası HIV diaqnostik laboratoriyası**

HIV və Hepatit B infeksiyalarını müayinə etmək üçün

GÖNDƏRİŞ _____

Müəssisə: _____ Şöbə: _____
Xəstəlik tarixinin N-si _____ Müəssisənin qeydiyyat N-si: _____
S.A.A. _____
Təvəllüd: _____ Cinsi: K Q Müayinə kodu: _____
Ünvan: _____
Nümunənin növü: QAN ZƏRDAB

Ekspress müayinənin nəticələri

Ekspress müayinənin növü :	☐ Anti HIV	☐ HBsAg	☐ HBeAg
Nəticə:			
Müayinənin tarixi:			

Laboratoriya müdiri: _____
Qanın götürülmə tarixi: _____ Nümunənin qəbul tarixi: _____ saat: _____
Təhfil verdi: _____ Təhfil aldı: _____
M.Y.

Referens laboratoriyada müayinənin nəticələri

İFA müayinənin növü :	☐ Anti HIV	☐ HbsAg	☐ HBeAg	☐ HBsAb
Nəticə:				
Müayinənin tarixi:				

Laboratoriya müdiri: _____ Tarix: _____
M.Y.